

Rozhovor s Rudolfom Patakim: Čo je to SEPA a na čo ju potrebujeme

(26. 11. 2015; Rozhlasová stanica Regina, Poradíme, vysvetlíme; 21.00; Soňa Juriková)

Soňa Juriková, moderátorka:

"Dobrý večer z bratislavského štúdia. Dnes budeme hlavne vysvetľovať, ale trochu vám aj poradíme. Máme trochu zložitejšiu tému a síce, čo je to SEPA a na čo ju potrebujeme. Možno, že vám to slovíčko najprv na prvé počutie nič nehovorí, ale určite ste sa už so Sepou stretli, napríklad, keď ste chceli zaplatiť za svoje účty za telefón, na plyn, alebo hoci aj zloženky.

Mojím hosťom je inžinier Rudolf Pataki, vedúci oddelenia stratégie platobných systémov v Národnej banke Slovenska. Budeme sa baviť o tom, ako platiť jednoduchšie, na čo nám je SEPA dobrá, či má výhody a či má nejaké nevýhody."

Soňa Juriková:

"Čo je to SEPA a na čo ju potrebujeme, to je téma dnešnej relácie. Mojím hosťom je inžinier Rudolf Pataki, vedúci oddelenia stratégie platobných systémov v Národnej banke Slovenska. Dobrý večer."

Rudolf Pataki, vedúci oddelenia stratégie platobných systémov, Národná banka Slovenska, (hosť v štúdiu):

"Dobrý večer prajem."

Soňa Juriková:

"Teším sa, že ste prišli. No tak povedzme si hneď na začiatku, čo je to SEPA. Ja vysvetlím tú skratku, pretože mnohí to slovo skloňujeme, a SEPA znamená Single Euro Payments Area, teda je to oblasť, kde sa platí eurom, a to jednotným systémom. Sepu používame na Slovensku od februára 2014. Ako dlho ste ju pripravovali predtým, ako dlho sa takéto niečo chystá?"

Rudolf Pataki:

"Presne ako ste povedali, SEPA možno povedať, že je to jednotná oblasť platieb v eurách. SEPA v bezhotovostnom platobnom styku je vyústením zavedenia eura do hotovostného platobného styku. Na Slovensku od roku 2009 môžeme platiť spoločnou menou euro. Slovensko sa stalo šestnástou krajinou, ktorá túto menu začala používať. A SEPA je práve o tom, aby aj v tom bezhotovostnom platobnom styku sme tú spoločnú menu euro mohli využívať rovnako doma, ale aj v ďalších krajinách eurozóny.

Čo sa týka implementácie SEPA, je treba povedať, že v 2014 bol akýsi vrchol ľadovca, keď SEPA sa naozaj dostala do praxe, ale samotné prípravy, také prvé diskusie v rámci medzi NBS a komerčnými bankami začali niekedy v roku 2006, keď sme si spravili prvú verziu implementačného plánu. Implementačný plán znamená, že sme si stanovili míľniky, kroky, ciele, akými sa postupne chceme k tej Sepe pripravovať. Takže možno povedať, že na Slovensku to bol osemročný proces, kým naozaj v tom februári 2014 tá SEPA sa stala skutočnosťou.

Pod tou Sepou si treba predstaviť dva základné platobné nástroje, ktoré nazývame, teda sú to úhrady, teda pokiaľ platíme u účtu, teda ja ako platiteľ zadávam platbu a platbu zasielam príjemcovi, a taktiež je možné Sepu využívať aj na inkasá, teda keď vopred dám či už elektrárňam, alebo plynárňam, alebo telekomunikačnému operátorovi súhlas, aby mi v stanovenom termíne a za stanovených podmienok túto platbu zinkasoval z môjho účtu.

A prečo SEPA je také dôležitá, ktorej aj hlavnou výhodou je, ako som na začiatku spomenul, že zmazáva rozdiely medzi domácim a cezhraničným, teda už nemusíme rozlišovať, či platbu budeme zasielať z Bratislavy do Michaloviec, alebo tú platbu zašleme z Bratislavy do Mníchova. Sú tam rovnaké lehoty, rovnaké poplatky, rovnaké podmienky, teda zavádza rovnosť medzi domácimi a cezhraničnými platbami."

Soňa Juriková:

"To je asi veľkou výhodou najmä pre firmy, ktoré mali nejakých zahraničných odberateľov, alebo dodávateľov, že teda keď tie peniaze nabehli rýchlejšie, tak ten obchod bol dynamickejší. Predpokladám, že aj pre nejakých teda nás fyzické osoby, teda nás normálnych ľudí, by to mohlo byť dobré, lebo veľa ľudí pracuje v zahraničí, alebo je v zahraničí, čiže aj tam, ak ten tok peňazí je rýchlejšie, tak zasa je to lepšie. Toto je asi také hlavná výhoda Sepy."

Rudolf Pataki:

"Je to jedna z hlavných výhod, keďže nielen podniky, ale dneska je už aj bežné, že mladí ľudia, študenti študujú v zahraničí, alebo aj odchádzajú za prácou do zahraničia, a v podmienkach SEPA stačí mať otvorený naozaj jeden účet, a napríklad z účtu na Slovensku, alebo aj z účtu riadiť svoje platby napríklad aj za účty, ktoré majú za mobilného operátora v Nemecku, tieto platby môžu realizovať zo slovenského účtu. Samozrejme, v prípade podnikov veľká výhoda, jeden účet, nie je potreba otvárania

účtov v rôznych krajinách, pokiaľ majú obchody napríklad v Nemecku, alebo v Rakúsku, naozaj môžeme si tieto platby realizovať z jedného účtu na Slovensku, takže tá určitosť tých platieb je veľmi dôležitá.

Ďalším dôležitým prvkom je aj skutočnosť, že najneskôr v nasledujúci pracovný deň tá platba musí byť k dispozícii príjemcovi, ktorému je platba smerovaná."

Soňa Juriková:

"Čiže to sa urýchlilo. Ja som už spomenula, Sepou platíme teda v tomto systéme od roku 2014, ale my sme boli v tzv. takom ako prechodnom období, Slovensko, a ktoré sa končí práve na budúci rok, čiže od februára 2016, od februára budúceho roku sa pre nás niečo zmení, skončí sa to prechodné obdobie. No a zlaté časy sa skončia, alebo čo to znamená?"

Rudolf Pataki:

"Ja myslím, že zlaté časy vždy boli, aj budú, takže... SEPA je na Slovensku realitou naozaj od 1.2.2014. Členské krajiny sa mali možnosť rozhodnúť, ako ten prechod na Sepu, pokiaľ možno čo ešte najviac uľahčiť obyvateľom, alebo aj podnikom. My ako Slovenská republika, teda v spolupráci Národnej banky Slovenska, ministerstva financií, komerčných bánk sme sa rozhodli využiť dve možnosti, ako tento prechod na Sepu čo možno maximálne najviac zjednodušiť. Tou prvou možnosťou bolo, že pre bežných obyvateľov sme ponechali možnosť dva roky používať to číslo účtu, ktoré sme poznali a ešte stále poznáme. Zmena bude spočívať v tom, že od 1.2.2016 už budeme používať len ten medzinárodný formát čísla účtu."

Soňa Juriková:

"Ten IBAN."

Rudolf Pataki:

"Ten IBAN, k tomu sa asi postupne ešte dostaneme..."

Soňa Juriková:

"Áno."

Rudolf Pataki:

"No a druhou možnosťou je, že samozrejme podniky komunikujú nejakým štandardizovaným spôsobom s bankami. Aj v tomto prípade sme sa rozhodli na ten nový spôsob komunikácie, chceme čo najviac zjednodušiť, a využili sme prechodné obdobie, a od 1.2.2016 už bude povinnosť komunikovať aj tým novým spôsobom medzi podnikmi a bankami."

Soňa Juriková:

"Mimochodom, v porovnaní s ostatnými krajinami sme skôr konzervatívni boli, že pomaly sme prechádzali na tú Sepu, a iné krajiny to mali rýchlejšie, možno za rok, alebo sme takí rýchli dravci ekonomickí, ako nás iní Európania často vidia?"

Rudolf Pataki:

"Ja by som povedal, že by sme boli veľmi pozitívnym príkladom ako Slovenská republika. Ja by som možno povedal aj tým, že keď niečo treba splniť, my sa to snažíme splniť čo možno v maximálnej možnej miere, a takisto aj v prípade SEPA sme boli jedna z krajín, ktoré smerom k implementácii Sepy boli veľmi zodpovedné. Prečo hovorím, že zodpovední? Lebo spočiatku bol projekt SEPA projektom dobrovoľným. To znamenalo, že banky, európske banky sa k tomuto projektu prihlásili a prehlásili, že v určitých časových rámcoch tú Sepu chceme mať, lebo je to pre nás výhodné, je to efektívne, budeme mať systémy, ktoré budú komunikovať jednotne nielen v rámci Slovenska, ale jednotne aj s inými krajinami, a tak európske banky povedali, tú Sepu chceme nejakým spôsobom mať čím skôr."

Vzhľadom k tomu, že samozrejme tie zmeny sú veľmi náročné, postupne sa ukázalo, že dosiahnuť tú harmonizáciu v rámci celoeurópskeho priestoru nie je také jednoduché, a preto Európska komisia pristúpila k legislatíve, ktorá stanovila konečné termíny, kedy už naozaj tá SEPA musí byť realitou. Prečo k tomu pristúpila, bolo preto, že boli rozdiely medzi jednotlivými krajinami, ako Sepu implementovať. A krajiny, ktoré implementovali rýchlejšie, sa fakticky dostávali do určitej nevýhody, keďže museli udržiavať súbežne dva systémy. Jeden systém na tie pôvodné domáce platby a jeden systém na SEPA platby, keďže nie všetky krajiny dokázali prejsť na Sepu v nejakých tých voliteľných termínoch."

Soňa Juriková:

"Áno, je to, ako keď je orchester, a niekto by hral rýchlejšie, iný pomalšie, tak ten výsledok nikdy nebude pekná hudba, hej."

Rudolf Pataki:

"My ako Slovensko sme teda od roku 2006 pracovali na tom, aby sme tú Sepu zimplementovali, a nakoniec, keď bol vyhlásený 1. február 2014, tak sme ten termín splnili a dokonca to bolo ocenené aj Európskou centrálnou bankou, kde sme boli prehlásení za jedného z lídrov implementácie SEPA."

Soňa Juriková:

"Perfektné. Môžete požalovať, kto bol taký šuchtoš najväčší?"

Rudolf Pataki:

"Boli krajiny, ktoré sú známe, že trošku sú v implementácii..."

Soňa Juriková:

"Vy ste diplomat, áno."

Rudolf Pataki:

"Sú trošku južnejšie. Tak diplomatickejšie."

Soňa Juriková:

"Dobre. Budeme a baviť v nasledujúcom vstupe, mnohí to už poznáme, čo je ten IBAN, je to nové číslo účtu, z čoho sa skladá, ako sa tvorí a koľko má znakov, atď. Čiže toto bude naša téma v nasledujúcom vstupe."

Ak by ste sa vy chceli zapojiť so svojimi skúsenosťami, alebo s nejakými možno pocitmi z toho nového používania bankového systému zo Sepy, tak nám dajte vedieť, buď na mail, adresa je: regina.bratislava@rtvs.sk, alebo nám dajte vedieť esemeskou na číslo 7773, a tá forma bude vyzeráť, že blava, medzierka, a už teda napíšte buď svoju otázku, alebo nejakú skúsenosť, akú máte so Sepou, s IBAN-mi a s tým množstvom núl, ktoré nám pribudli čo čísiel účtov."

(...)

Soňa Juriková:

"Počúvate Poradíme, vysvetlíme, na Rádiu Regina. Našou témou je čo je SEPA a na čo ju potrebujeme. A mojím hosťom je inžinier Rudolf Pataki, vedúci oddelenia stratégie platobných systémov v Národnej banke Slovenska. Ak by ste sa vy chceli zapojiť so svojimi postrehmi, tak dajte nám vedieť, ako platíte vy svoje účty. Stále chodíte so zloženkami na poštu? Alebo máte inkasá? Alebo používate, dajme tomu, aj internetové platby a platíte svoje účty cez internet? Alebo možnože cez mobil? Tak dajte nám vedieť, buď mailom na adrese: regina.bratislava@rtvs.sk, alebo esemeskou na 7773, a tá forma je: blava, medzierka, a váš postreh, vaša skúsenosť, váš názor."

A my sa medzičasom budeme baviť o tom, povedali sme si teda, čo je SEPA, a aj na čo ju potrebujeme, resp. na čo sme ju potrebovali, pretože sme sa chceli zladiť so zvyškom Európy, a podľa nového od februára budúceho roku, teda už môžeme zabudnúť tie naše staré čísla účtov a budeme si musieť pamätať omnoho dlhšie čísla, ktoré sa volajú IBAN-y. Začínajú sa vždycky na nejaké písmeno, pre Slovensko slovenské účty máme SK, a potom náramne dlhé číslo. Takže čo to ten IBAN, prečo sa to muselo zmeniť?"

Rudolf Pataki:

"Ja by som si dovolil priblížiť, ako každý máme svoje rodné číslo, ktoré je jedinečné, tak aj číslo účtu musí byť jedinečné. A banka musí vedieť, akým spôsobom toto jedinečné číslo účtu má vytvoriť. Takže v podmienkach Slovenska sme mali zadané číslo účtu, ktoré napríklad malo maximálnu dĺžku desať pozícií, plus tam bol kód banky bolo tam možné predčíslenie, to mohlo mať šesť pozícií."

V prípade IBAN-u treba to brať, že takisto to je štandard, je to medzinárodný štandard, určite sa s tým aj viacej poslucháči stretli, objavuje sa to už niekoľko rokov na výpise z účtu, a IBAN v prípade Slovenska obsahuje všetko to, na čo sme boli zvyknutí aj v slovenských podmienkach. To znamená, keď som mal desaťmiestne číslo účtu, týchto desať čísiel sa prenáša aj do IBAN-u, do toho medzinárodného čísla účtu. Ešte by som si dovolil uviesť jeho štruktúru. IBAN v rámci Slovenska má 24 pozícií. Prvé dve pozície, presne, ako ste uviedli, označujú kód krajiny, teda v prípade Slovenska je to SK. Druhé dve, teda ďalšie dve pozície, teda tretia a štvrtá pozícia, sú kontrolné číslice. Tieto kontrolné číslice slúžia pre bankové systémy, aby mali možnosť overiť správnosť tohto IBAN-u, a tieto kontrolné číslice sú dané algoritmom, alebo štandardom, ako sa počítajú."

Soňa Juriková:

"Čiže neznamená to, že keď každý slovenský účet sa začína na SK a potom idú dve čísla, tak nemáme všetci tie dve čísla rovnaké, každá má iné, hej?"

Rudolf Pataki:

"Nie, nie, nie sú rovnaké. Ďalej nasleduje, teda dostávame sa po štvrtú pozíciu. Piata až ôsma pozícia vyjadruje kód banky. Určite si každý poslucháč všimol, keď posielal do nejakej banky, za lomítkom je nejaké štvormiestne číslo. Môže tam byť napríklad 0900, 0200..."

Soňa Juriková:

"1100..."

Rudolf Pataki:

"1100, štyri jednotky. Takže piata až ôsma pozícia je kód banky, a následne nasleduje to, čo dneska máme ako číslo účtu, pričom to začína predčísliem, to by malo mať šesť pozícií. Väčšinou toto predčíslenie banky nepoužívali, alebo sa používalo viacmenej pre podniky, v prípade fyzických osôb sa moc nepoužívalo. A nasleduje desať pozícií, ktoré sú tým číslom účtu, ktoré poznáme v súčasnosti. Takže tá najväčšia zmena v IBAN-e, je to určite dlhšie číslo účtu, ale veľká väčšina pozícií sa prenáša z toho dnešného čísla účtu, ktoré používame."

Soňa Juriková:

"Ja sa vrátim tak historicky, prečo vôbec niektoré banky mali to predčíslenie? Obchodná ČSOB, tuším, že mala 35, že? Predčíslenie to bolo také časté, nie? Dobro hovorím?"

Rudolf Pataki:

"Používalo na rôzne účely, niektoré banky to používali na bližšiu identifikáciu klienta, alebo sa to používalo hlavne v prípade podnikov. Postupne sa to predčíslenie začalo čím ďalej menej využívať. Je však dôležité povedať, že pokiaľ čo v tom slovenskom čísle účtu sa mohlo stať, že to číslo účtu mohlo mať aj päť pozícií, šesť pozícií, alebo maximálne desať pozícií, v prípade IBAN-u je tá dĺžka pevne stanovená."

Soňa Juriková:

"24."

Rudolf Pataki:

"Je to 24 miest, a tých 24 miest musí byť vždy. Preto napríklad, keď dneska niektorý obyvateľ mal sedemmiestne číslo účtu, v prípade IBAN-u sa neprenesie iba sedem pozícií, ale ten zvyšok sa doplní nulami."

Soňa Juriková:

"Tá vata vlastne sa vyplní tými nulami."

Rudolf Pataki:

"Vyplní sa tými nulami, a v prípade Slovenska ten IBAN má vždy 24 pozícií."

Soňa Juriková:

"Znamená to, že teraz všetci v Európe budú mať 24-miestne čísla účtu? A len ako na začiatku my máme SK, tak Taliani budú mať IT, Nemci DE, atď., ale všetci budeme mať 24?"

Rudolf Pataki:

"Nie."

Soňa Juriková:

"Aha."

Rudolf Pataki:

"Každá krajina si mala možnosť vybrať počet pozícií, pričom maximálny počet pozícií je 34. Takže sú aj krajiny, ktoré ten IBAN majú 34-miestny."

Soňa Juriková:

"Kto to má tak napríklad?"

Rudolf Pataki:

"Myslím, že Malta, čo je také zaujímavé, že je to jedna z menších krajín, ale..."

Soňa Juriková:

"Sú malinkí a prečo majú také dlhé?"

Rudolf Pataki:

"To vychádzalo z toho historického číslovania účtov. Každá krajina si mala možnosť zvoliť dĺžku toho IBAN-u. My sme to logicky tú dĺžku si zvolili vzhľadom k tomu, že ako som spomínal, všetko to, čo dneska používali, alebo používame ešte stále, sme preniesli aj do toho IBAN-u."

Soňa Juriková:

"A ja som si myslela, že tak poeticky 24, 24 hodín, a ja neviem, ako nie sú veľkí poeti. Je to veľmi praktické, veď samozrejme. Takže Malta má najdlhšie? Predstavte si. A kto má najkratšie?"

Rudolf Pataki:

"Myslím, že 18 pozícií, pokiaľ sa nemýlim, má Belgicko. A ten počet je rôzny. Nie je tam priama úmera medzi veľkosťou krajiny a dĺžkou IBAN-u. Takže ten počet je rozdielny."

Soňa Juriková:

"No tak ale teraz sme hovorili, ako sme tú Sepu potrebovali, aby sme sa všetci zjednotili, ale zasa nemáme tie čísla účtov rovnako dlhé. Čiže prečo sme to museli meniť? Veď, keď ten počet znakov je iný, čo sa pre nás ľudí, nie veľa, resp. zložitejší nový systém sa musíme učiť, ale pre banky čo sa zmenilo tou Sepou?"

Rudolf Pataki:

"Možno to povedať, že navonok sa to javí, že rozdielna dĺžka, a tým pádom tá SEPA nemala nejaký zmysel, ale SEPA nie je ani tak o tej dĺžke, alebo o tom účte, je o tom, aby naozaj tie bankové systémy mohli pracovať s rovnakými štandardami, s rovnakými pravidlami, a tým tá efektívnosť na ich strane postupne prichádza. Takže aj ten IBAN, aj keď má rozdielnu dĺžku, je to presne stanovený štandard, banky majú možnosť tento IBAN využívať rovnako aj v domácich, aj v cezhraničných podmienkach."

Soňa Juriková:

"Mohla by som to prirovnať, vy ma možno opravíte, tak ako máme rôzne počítače, ale v zásade používame tri veľké operačné systémy, Windows, Apple..., by bol nejaký Linux, tie počítače síce navonok rovnako vyzerajú, tie notebooky, alebo veľké počítače, ale operačné systémy sú iné. Teraz sme chceli dosiahnuť, aby bol iba jeden operačný systém, hej?"

Rudolf Pataki:

"Presne, ako ste hovorili, nie je možno taký dôležitý ten fyzický zjav, alebo ten prvotný pocit..."

Soňa Juriková:

"Dĺžka."

Rudolf Pataki:

"... ako to vnímame, ale to, aby to v tom pozadí fungovalo, a to je najdôležitejšie z pohľadu nás bankárov."

Soňa Juriková:

"Pocítili ste vy na seba, milí poslucháči, že sa niečo zmenilo vo vašom živote vďaka Sepe, alebo zásluhou Sepy? Dajte nám o tom vedieť. Dajte nám vedieť mailom: regina.bratislava@rtvs.sk, alebo esemeskou na 7773, blava, medzierka, a napíšte nám, aké máte skúsenosti so Sepou, či sa vám dobre pracuje, či peniaze fungujú rýchlejšie, ľahšie sa platí, alebo naopak, bolo zložitejšie si vybaviť to inkaso. Budeme v tejto téme pokračovať aj naďalej, čiže počúvajte nás aj ďalej."

(...)

Soňa Juriková:

"Mojím hosťom je inžinier Rudolf Pataki. V Poradíme, vysvetlíme sa bavíme o tom, čo je SEPA, na čo ju potrebujeme. V predchádzajúcom vstupe sme si hovorili, čo je to ten IBAN, ako sa nám zmenili tie čísla účtov. A treba povedať, že jedna z tých najväčších zmien, ktorú sme my ako občania, ako fyzické osoby pocítili prechodom na Sepu, na tento nový bankový systém, bolo, že sa menili inkasá, to znamená, že ja aj keď som mala na účte nastavené, že niektoré veci, niektoré platby také časté môžem zaplatiť inkasom, že teda firma si zoberie z môjho účtu, koľko potrebuje, koľko som pretelefonovala, alebo koľko som minula na plyne, s tou Sepou to nebolo možné, bolo to treba všelijako obnovovať, a vôbec to nebolo také jednoduché. Ako vy hodnotíte tú zmenu na ten Sepový inkasný systém?"

Rudolf Pataki:

"SEPA inkaso bolo, by sa dalo povedať, takým najväčším orieškom, ktorý sme riešili v rámci prípravy prechodu na SEPA. Možno by som povedal, že prípade inkasa sa v zásade krajinách Európy využívali dva modely inkasovania. Jeden bol model, ktorý využívala aj Slovenská republika. Ten základný princíp spočíval v tom, že prišiel som do svojej banky, dal som jej súhlas na inkaso, moja banka všetko zmanažovala, a to inkaso následne bežalo.

Druhý možný spôsob bol, že ten súhlas na inkaso dávam priamo dodávateľovi, teda napríklad telekomunikačnému operátorovi, elektrárňam, plynárňam. Keďže SEPA je o rovnakých podmienkach, rovnakých pravidlách, musel sa zvoliť rovnaký prístup pre inkaso. Bol zvolený prístup, ktorý Slovensko nevyužívalo, a to je, že ten súhlas na inkaso dávam priamo tomu dodávateľovi elektrickej energie, plynu, alebo poskytovateľovi, mobilnému operátorovi, takže s týmto sme sa museli vysporiadať. Snahou bolo, aby ten klient to pocítil pokiaľ možno čo najmenej, teda pokiaľ bolo možné niektoré veci spraviť, všetko sme sa snažili spraviť tak v spolupráci s komerčnými bankami, aby v tom zákulisí sa udialo bez nutnosti nejakého zapájania klienta, ale sú samozrejme, veci, ktoré klienta nemôžu obísť, a musel to vyskúšať si aj sám si nastaviť."

Soňa Juriková:

"No, ja si teda, vo veľmi blahej pamäti mám to, ako som musela obehať a ísť, ani som nevedela vlastne, že kde má centrálu, alebo kam, kde je to servisné, teda to zákaznícke centrum plynárni, elektrární, vodárni, a neviem, koho všetkého, lebo za normálnych okolností človek to nepotreboval chodiť, išiel do banky, povedal, že títo všetci inkaso a nazdar. Zrazu som musela teda pochodiť, vypýtať si tie lajstrá, tie tlačivá a priniesť ich do banky. Nebolo to jednoduché pre mňa a neviem si ani predstaviť, aké to

bolo asi zložité pre ľudí, ktorí nebývajú v tom meste, kde tá centrála bola. Asi v tomto prípade sa tá SEPA teda nestretla s nejakým nadšením obyvateľstva. Mali ste nejaké spätné väzby?"

Rudolf Pataki:

"Ja si dovoľím povedať ešte jednu vec, že pokiaľ klient mal nastavené inkasá na svojom účte pred 1. februárom 2014, nemusel robiť nič, všetky tieto inkasá sa automaticky pretransformovali. Toto, čo ste vy spomínali, je situácia po 1.2., teda keď si chcem nastaviť nové inkaso, alebo chcem urobiť nejakú zmenu, tak toto nové inkaso si už musím zriadiť priamo s tým dodávateľom služby.

Možno by som si dovoľil povedať jednu z výhod toho SEPA inkasovania, ktorá je daná tým, že napríklad môžem si zriadiť cezhraničné inkaso, čo napríklad v minulosti nebolo možné. Inkaso bolo možné využívať len v rámci Slovenskej republiky. Dneska už môžem platiť inkasom aj cezhranične. Teraz som v Nemecku, dám súhlas na inkaso, to inkaso môžem využívať.

Druhou veľkou výhodou je, že je presne daný dátum, a to je zjavne z pohľadu dodávateľov služieb taká najväčšia pridaná hodnota, že ten dodávateľ služby vie, že keď desiateho má dostať určitú sumu peňazí na účet, tak túto sumu desiateho dostane. Vyplýva to z toho, že v prípade SEPA inkasa nie je možné tzv. to opakovanie platby, ako bolo možné v minulosti, teda pokiaľ som nemal desiateho prostriedky na účte, banka sa pozrela jedenásteho, pozrela dvanásteho. V prípade SEPA si každý klient musí dať pozor na to, aby ten konkrétny deň, keď to inkaso má zbehnúť, aby tam tie prostriedky boli."

Soňa Juriková:

"Lebo keď nebudú, tak proste neprebehne, čiže príde mu potom zloženka a už teda je v omeškani s platbou."

Rudolf Pataki:

"Možnosť zopakovať v prípade SEPA inkasa nie je, takže pokiaľ to nezbehne v ten konkrétny deň, tak možnosť reparátu neexistuje."

Soňa Juriková:

"Tak, to sme mali o inkasách a v téme SEPA, IBAN a nový bankový systém budeme aj pokračovať."

(...)

Soňa Juriková:

"Tak, bavíme sa o tom, na čo je SEPA, ako funguje na Slovensku, aké s ňou máme skúsenosti, a mojím hosťom je inžinier Rudolf Pataki z Národnej banky Slovenska.

My sme v predchádzajúcom vstupe hovorili o tom, ako sa nám zmenili tie inkasá, že to malo svoje výhody, aj svoje nevýhody. Dúfajme, že teda tie výhody prevládajú. Slovensko je v takej špecifickej situácii, pretože my sme mali nejaký inkasný systém, ktorý bol iný ako tento podľa Sepy, lebo predchádzajúci systém bol, prídem do banky, poviem, komu dávam súhlas s inkasom a na jednom mieste teda pri bankovej prepážke som vybavila všetko. Teraz sme prešli na iný systém, ja musím teda ísť do tých spoločností, tam niečo podpísať a odniesť to do banky, aby banka teda vedela, komu môže dovoliť, aby z môjho účtu zobral peniaze a komu nie. Ja hovorím, že sme v špecifickej situácii, pretože napriek tomu, že sme prešli na tento iný systém, že teda treba pochodiť tých dodávateľov, alebo bolo treba, keď sme si zadávali inkaso, tak predsa len máme nejakú ochranu účtov. Pán inžinier, akú?"

Rudolf Pataki:

"V prípade inkasa je veľmi dôležité, keďže inkaso slúži k tomu, a by ja ako klient som mal svojím spôsobom veľmi pohodlný a ľahký život. Teda, keď ja dám súhlas na inkaso, nemusím si sledovať nejaké termíny, alebo nejaké splatnosti, lebo pokiaľ som dal súhlas na inkaso, dodávateľ v môj stanovený čas si tú platbu z môjho účtu zinkasuje. Samozrejme, ja si na mojom účte môžem nastaviť maximálnu sumu, to znamená, pokiaľ poviem, že z môjho účtu môže odísť 50 euro a príde platba na 50 euro a 10 centov, tak táto platba neodíde. Pokiaľ príde do toho stanoveného limitu, tak táto platba sa zrealizuje. Môžem nastaviť na svojom účte napríklad periodicitu, to znamená, ako často z môjho účtu môžu odísť prostriedky, teda napríklad raz mesačne.

Čo je však takým základným ešte z prvkov, ktorý naše banky implementovali v rámci SEPA inkasa, je, že ako klient si mám možnosť vybrať jednu z troch možností nastavenia na účte. Je to trochu komplikované, ja sa to pokúsim zjednodušiť. Prvý taký základný model je veľmi jednoduchý na vysvetlenie, to znamená, že ja inkaso nechcem využívať, a teda poviem banke, že ja si neželám, aby z môjho účtu akékoľvek inkaso odišlo. To znamená, že tento účet je blokovaný voči inkasu. Protipólom je, že ja jednoducho inkasu verím, a keď to inkaso príde, nenastavím si tam svojím spôsobom žiadnu ochranu, a keď dám súhlas na inkaso spoločnosti, tak toto inkaso sa automaticky zrealizuje.

V rámci Slovenska máme tzv. podmienený súhlas na inkaso, a to znamená kombináciu toho, čo sme mali, a to, čo nám prináša SEPA. To znamená, že podľa SEPA pravidiel dám súhlas na inkaso elektrárňam napríklad, ale o tom, že som toto inkaso zriadil, informujem následne ešte svoju banku. Banka bez tejto informácie toto inkaso nezrealizuje. Tam sú dva možné spôsoby prístupu zo strany banky, teda proaktívny, ak príde inkaso, o ktorom som banku neinformoval, tak ma prostredníctvom SMS správy, alebo nejakým dohodnutým spôsobom kontaktuje a žiada si dodatočne povolenie, alebo tzv. pasívny, že jednoducho ten súhlas nemá a toto inkaso zamietne.

Takže snahou bolo v čo možno maximálnej miere využiť aj tie prvky, ktoré na Slovensku boli ešte pred implementáciou SEPA."

Soňa Juriková:

"To znamená, že je tam aspoň čiastočná ochrana, jednak tým, že si môžem nastaviť maximálnu výšku, koľko si plynári, elektrárne atď., môžu z môjho účtu zobrať, ale plus teda ja musím o tom svoju banku informovať, že teda súhlasím, aby si tieto rôzne inštitúcie, alebo teda nejakí dodávatelia čohokoľvek mohli tie moje peniaze zobrať. To je celkom dobrá ochrana."

Rudolf Pataki:

"Ja myslím, že fajn, a ešte, čo je veľmi dôležité, je, že čo musí prvotným predpokladom realizácie platobného styku je bezpečnosť peňazí na účte, a preto máme tu rôzne nastavenia a legislatívne podmienky, ktoré túto bezpečnosť garantujú, a jednou z takých možností je, že pokiaľ by náhodou odišlo inkaso, ktoré z účtu nemalo, máme tu stanovené časové lehoty, do ktorých môžem vo svojej banke toto inkaso reklamovať, a vyžiadať si tieto prostriedky späť."

Soňa Juriková:

"Ak by ste sa vy chceli zapojiť do našej diskusie, tak urobte tak mailom na adresu: regina.bratislava@rtvs.sk, alebo esemeskou na číslo 7773 vo forme: blava, medzera, a vaša skúsenosť, postreh, alebo otázka. Môžete nám aj telefonovať, to bude na dve čísla, obidve majú bratislavskú predvoľbu 02, tie čísla sú: 52 49 14 21, alebo 52 44 22 55.

No, my sme si povedali o ochrane účtov, a mohli by sme si povedať aj o tom, ako sa dá uľahčiť to platenie prostredníctvom Sepy, ak je pre nás zložité zapamätať si to dlhé číslo účtu, alebo niekto je dyslektik, ako napríklad ja, a preskakujú nám pred očami tie číselka, a nie je to také jednoduché, máme z toho nervy, že či to tam dobre vypíšem, a že či nepokazím viacej tých formulárov, než sa dopravujem k tomu vypísaniu, alebo pri platení cez internet. Ale o týchto pomôckach, ako všelijako si vieme, zjednodušiť situáciu, okrem toho, že teda zriadením inkasa, o tom si povieme v nasledujúcom vstupe."

(...)

Soňa Juriková:

"Tak, hovorila som, že v tomto vstupe si povieme tom, ako si človek môže uľahčiť život pri platení za rôzne veci, a hlavne, ak ide o nejaké pravidelnejšie, pretože tým, že sme prešli na bankový systém SEPA, tak je to trochu zložitejšie pre nás, ktorí vypisujeme tie čísla účtu, a predtým teda to boli rôzne číslice, teraz je tam tých núl, ešte šťastie, že niektoré banky majú porozumenie pre nás dyslektikov, dysgrafikov, že rozdeľujú tie čísla účtu, že je to rozdelené väčšinou po štyri znaky, že tam je... štyri nuly, a neviem, koľko tých núl, čiže aspoň nám to neprechádza tak pred očami, ako to bolo predtým, a ako si môžeme teda uľahčiť situáciu? Ja mám takú jednu pomôcku, keď platím cez internet, že veľmi veľa ľudí, alebo firiem som si dala do tých ako keby predvolených príjemcov, do tých stálych mien."

Rudolf Pataki:

"To ste uviedli jednu z výborných pomôcok. Ďalšie možné pomôcky sú, pokiaľ napríklad mám nejaké platby pravidelné, ako ste povedali na začiatku vstupu, teda pravidelne sa opakujúce, keď sú napríklad v rovnakej výške, ja by som odporučil napríklad nastaviť si trvalý príkaz. Teda nastavím si na určité obdobie trvalý príkaz a bez nutnosti ďalších zásahov táto platba pravidelne odchádza každý mesiac. Druhou možnosťou je nastavenie si inkasa, pokiaľ sa nejedná o platbu v rovnakej výške, napríklad pokiaľ je to platba za mobil, tá platba môže byť rozdelená, takže na takýto typ platby je najlepšie si nastaviť inkaso, plus samozrejme komerčné banky ponúkajú ďalšie možné pomôcky od možnosti, ak mi to prejde, elektronicky skopírovať tohto čísla účtu IBAN-u priamo do internet bankingu, alebo rôzne možno zoskenovania si IBAN-u, takže tam to potom už závisí od tej konkrétnej banky, aký typ služby a pomôcky tomu klientovi ponúka."

Soňa Juriková:

"Teraz taká novinka, že dá sa platiť priamo na mobil, že teda nemusím si pamätať dlhé číslo účtu, ale cez to vieme sa to dá na mobil zaplatiť nejaká nižšia suma."

My si nasadzujeme slúchadlá, lebo máme na telefónnej linke poslucháča, alebo poslucháčku.
Dobrý večer. Kto sa k nám dovolal?"

Poslucháčka:

"Dobrý večer. Prosím vás pekne, načo si dávate telefónne čísla, pätnásť minút volám, nemôže sa ku vám dovolať."

Soňa Juriková:

"Výborné, že sa vám to konečne podarilo."

Soňa Juriková:

"Je hrozné vás počúvať, nehnevajte sa, pani moderátorka, je hrôza, keď telefónne číslo dáte, tak potom aj dvíhajte telefóny. A ešte sa chcem opýtať, že tieto všelijaké účty dokola, vraj je zjednodušené, prosím vás pekne, kto sa v tom vyzná, ktorý dôchodca v takýchto veciach? Ja už len čakám, že kedy tu na tomto Slovensku pomaly budú... budeme platiť, elektrárňam, alebo účty, a vtedy budú vracat' tu elektrárňam. To je strašné volačo. Ja neviem, či si toto vy natáčate, ale je hrôza vás počúvať, jak keby som počula obyčajných ľudí zo strednej školy, alebo učňovky. Ďakujem pekne..."

Soňa Juriková:

"Ďakujeme aj my za túto reakciu. Ja, pravdupovediac, neviem, či mám mať k tomu nejaké vyjadrenie, lebo nie som si istá celkom, že som pochopila, o čo pani poslucháčke išlo, že je asi ťažké zapamätať si číslo účtu, alebo že tie sumy sú vysoké. Neviem sa na toto celkom dobre chytiť. Ale v každom prípade nás teší, že niekto zatelefonoval, a mrzí ma, ak sme našu poslucháčku podráždili, dúfam, že to nie je väčšina našich poslucháčov, lebo to nebolo úmyslom.

Tak, a vrátim sa k tej pôvodnej téme, ktorou bolo teda, ak vieme všetci, že ten IBAN je omnoho dlhší, je to číslo zložitejšie, je tam veľa núl, môže nám tam jedna, občas zabudneme niečo napísať, a môže sa niečo zlé stať. Čiže vrátim sa k tým pomôckam, buď si zadať predvolebných platiteľov, buď si zadať trvalý príkaz, ak tá suma odchádza stále tá istá, tak je tam možnosť trvalého príkazu, ak platím tým istým ľuďom, ale trochu menšiu sumu, dajme tomu za elektrinu, môže to byť viac, alebo menej, čiže zriadim si inkaso, ak sú to menšie sumy, požičala som kolegovi, alebo kolegyni, je neviem, 2 eurá, 5 eur, tak dá sa to zaplatiť aj priamo na mobil prostredníctvom toho systému Viamo. V mnohých inštitúciách, čo ešte mám, dá sa naskenovať..."

Rudolf Pataki:

"Naskenovať."

Soňa Juriková:

"Alebo aj QR kód, ale to zasa naozaj pre tých sofistikovanejších..."

Rudolf Pataki:

"Takých zbehlejších klientov."

Soňa Juriková:

"Ktorí majú aj ten mobil na to, ktorý to vie odfoťiť a naskenovať ten QR kód, čiže to nie je až také jednoduché.

Aká je úloha Národnej banky Slovenska v tomto procese, keď sme prechádzali na bankový systém SEPA, o tom si povieme v nasledujúcom vstupe."

(...)

Soňa Juriková:

"Prišli nám tu aj nejaké posluchácke reakcie. Najprv sa budem venovať tomu, poslucháčka Alžbeta sa pýta, odoberá plyn z SPP, a prišla od nich taká ponuka, že môže naša poslucháčka od nich odoberať aj elektrinu, celkom sa jej to asi pozdáva, ale SPP od nej chce číslo účtu, že by mesačné platby išli priamo k nim, a nie cez SIPO, ako to mala doteraz. A otázka našej poslucháčky je, môže prísť k zneužitiu peňazí na účte takouto zmenou? Pán Pataki, vy čo si o tom myslíte ako odborník na financie?"

Rudolf Pataki:

"Ja by som poradil, pokiaľ poslucháčka uzatvorí so Slovenským plynárenským priemyslom zmluvu, a v rámci tejto zmluvy poskytne súhlas na inkaso, pochopil som, že elektrárne ponúkajú poslucháčke zriadenie si inkasa, tak v tomto prípade je bezpečnosť zabezpečená rôznymi tými ochrannými prvkami, o ktorých sme sa bavili, a čo je dôležité, pokiaľ by aj náhodou nejaká platba odišla z jej účtu, ktorá by sa jej nezдалa, má možnosť či už do ôsmich týždňov, alebo následne až do trinástich mesiacov túto platbu si vyžiadať, takže ja myslím, že pokiaľ elektrárne takúto službu ponúkajú, sú tam rôzne nastavenia, ktoré tieto peniaze chránia na tom účte."

Soňa Juriková:

"Plynárne. No a ja teraz len zhodnotím tie ochranné prvky, čo sme hovorili, že vy síce dáte súhlas s inkasom tej firme, v tomto prípade SPP, alebo môžu to byť aj elektrárne, to je jedno, proste dáte dodávateľovi služby, alebo tej energie súhlas, a informujete zároveň vašu banku. Čiže keď súhlasíte, dáte súhlas iba v SPP, ale v banke nepoviete, platba neprebehne. Musíte informovať obidvoch s tým, že teda súhlasíte s inkasom, budete odoberať aj plyn, aj elektrinu od jednej firmy."

Rudolf Pataki:

"Môžem ešte povedať, že pokiaľ takáto platba príde prvýkrát na účet, tak banka má niekoľko dní na to, aby túto platbu určitým nastaveniam, alebo tým pokynom tej držiteľky si mala možnosť skontrolovať. Pokiaľ by sa banke niečo nezdalo, tak kontaktuje dohodnutým spôsobom majiteľku účtu a overuje si túto platbu, či môže v stanovenom termíne odísť. SEPA platbu si treba predstaviť tak, že to sa nedeje v rámci jedného dňa. Sú tam stanovené lehoty, v akej lehote napríklad tie plynárne musia požiadať tú svoju banku, aby z toho účtu tie peniaze jej prišli, takže je tam niekoľko dní na to, konkrétne napríklad v prípade prvej platby päť dní na to, moja banka už päť dní vopred vie, aká platba má odísť, keď napríklad piateho vie, že desiateho odíde z môjho účtu platba, počas týchto piatich dní môže vykonať kontroly, aby tá platba prebehla v súlade s očakávaniami klientky."

Soňa Juriková:

"Áno, najmä keď je to teda tá prvá platba. A preto by sme mohli dať takú ešte malú radu, s ktorou ja mám skúsenosť, dávajte si pozor, keď chodíte do banky na to, aby naozaj mali vaše aktuálne telefónne číslo, alebo mailovú adresu, ak používate mail, a takto ste sa dohodli so svojou bankou. Často sa mi stáva, keď tam idem, tak vlastne predložím občiansky preukaz a tá pani za prepážkou, alebo v banke sa ma pýta, naozaj, toto je ešte stále vaša trvalá adresa, toto je vaše aktuálne telefónne číslo, platí to? Často to oni aktívne overujú, ale ak to naozaj neurobia, zmeníte, dajme tomu, operátora, zmeníte si telefónne číslo, alebo zmeníte trvalú adresu, naozaj upozorníte vašu banku, lebo keď sa niečo stane, oni by mali mať príležitosť a možnosť čo najrýchlejšie sa s vami spojiť, dajme tomu, aj keď ste na dovolenke v zahraničí, a niečo sa stane s vaším účtom, tak aby sa vám dovolali, aby mohli predísť práve nejakým škodám na vašom účte. Čiže to je dôležitá vec."

No ale my sme sa chceli rozprávať o tom, že prečo vlastne sa o Sepe a o tejto zmene bavíme s niekym z Národnej banky Slovenska. Aká bola úloha Národnej banky Slovenska pri tomto prechode na Sepu, prečo sa to netýka, prečo ste to riadili, prečo sa to netýkalo iba konkrétnych komerčných bánk, ktorých máme na Slovensku, koľko je to? Vyše dvadsať, že?"

Rudolf Pataki:

"Myslím, že 28 aktuálne bánk..."

Soňa Juriková:

"Skoro 30."

Rudolf Pataki:

"... na Slovensku, skoro 30 bánk. Jednou z dôležitých úloh Národnej banky je, že Národná banka Slovenska prevádzkuje aj platobný systém, prostredníctvom ktorého si banky vymieňajú informácie o platbách. Treba si to jednoducho predstaviť tak, že pokiaľ mám ja, aj vy účet v jednej banke, tak nie je problém, aby banka túto platbu spracovala v rámci svojho vlastného systému. Pokiaľ tá platba smeruje do inej banky, musí banka nejakým spôsobom túto informáciu do tej banky doručiť. A tieto informácie, alebo platby do iných bánk sú smerované prostredníctvom platobných systémov. Jeden z týchto platobných systémov prevádzkuje Národná banka Slovenska a jednou z dôležitých otázok pre zavedenie SEPA bolo, či Národná banka Slovenska tento systém upraví a zainvestuje do neho samozrejme, aby ukázala na tie nové štandardy a podmienky. Národná banka Slovenska v úplnom predstihu informovala banky, že tento systém samozrejme upraví, aby ten prechod na Sepu bol pokiaľ možno čo najjednoduchší a najbezproblémovejší."

Takže Národná banka Slovenska ako prevádzkovateľ platobného systému taktiež zohrala jednu z významných úloh implementácie SEPA na Slovensku."

Soňa Juriková:

"Samozrejme, budeme hovoriť aj o tom teda, tak to akože zosumarizujeme, aké sú výhody a aké sú možno aj nevýhody Sepy, čiže zostaňte s nami až do konca vysielania Poradíme, vysvetlíme."

(...)

Soňa Juriková:

"Radíme a najmä vysvetľujeme dnes večer o tom, na tému, čo je to SEPA, na čo ju potrebujeme. Dostali sme sa k poslednému vstupu, ktorý bude takým zhrnutím celého toho nášho rozhovoru. SEPA teda je bankový systém, na ktorý sme prešli od februára 2014, niečo sa zmenilo pre firmy, ktoré začali

teda platiť týmto spôsobom, niečo sa zmenilo pre nás, fyzické osoby, pre občanov, tá zmena bola, ktorú vidíme, tá, že zrazu sa zmenili čísla účtov, alebo teda sa predĺžili tie čísla účtu, sú tam, pribudli tam nejaké znaky navyše, čiže musíme si zapamätať dlhšie číslo, ak chceme niekomu nadiktovať, aké máme číslo účtu, a často si to už radšej píšeme na ten papierik, pretože tým, že sa počet znakov rozšíril, už je to 24 znakov pre všetky banky, pre všetky osoby, tak nám tam pribudlo kopec núl, ako sme hovorili v predchádzajúcich vstupoch, tak vlastne tie nuly, to je iba taká vata, ktorá to má vyplniť, aby naozaj všetci na Slovensku sme mali 24 čísiel ako číslo účtu. To je tá zmena, ktorú vidíme. Samozrejme, s tým súviselo kopec zmien, ktoré my nevnímame, a znamenali predovšetkým v komunikácii medzi bankami. Ako vy hodnotíte Sepu, je to viacej výhodou, alebo viacej nevýhod? Pán inžinier."

Rudolf Pataki:

"Ja si myslím, že v konečnom dôsledku napokon všetci oceníme tie výhody, čo nám SEPA prináša. Ja by som si dovoľil uviesť, že tá zmena na ten IBAN, to bude taký najviditeľnejší krok, ktorý musíme zaviesť, a to je ten 1. február 2016, teda aj keď ten prechod na Sepu bol v roku 2014, snahou o poskytnutie toho prechodného obdobia bolo postupné zvykanie si na ten IBAN, že tento proces bude zavŕšený v najbližších mesiacoch, teda už začiatkom roku 2016.

Ja si myslím, že tie výhody, ktoré SEPA ponúka, či už na strane bánk, teda tá efektívnosť, jednotné štandardy, jednotné formáty, jednotné postupy, jednotné pravidlá na strane klientov, postačujúci jeden účet pre platby či už v rámci Slovenska, alebo aj do zahraničia, rovnaké poplatky za domáce, aj cezhraničné platby, rovnaké lehoty, teda maximálne jeden deň na platbu či už v rámci Slovenska, alebo do zahraničia. Z pohľadu firiem určitou platieb v konkrétny deň, v prípade inkasa taktiež, v prípade komunikácie s bankou, možnosť zvolenia asi banky, ktorá mi poskytuje čo najvýhodnejšie podmienky.

Samozrejme vplyvom Sepy sa zvýšila konkurencia medzi bankami, keďže jednotný systém mi umožňuje teoreticky si vybrať aj banku v inej krajine v rámci SEPA oblasti, naopak aj klienti zo zahraničia môžu oceniť služby našich bánk a môžu si vybrať naše banky pre realizáciu platieb. Takže tých výhod je určite množstvo a my veríme tomu, že tie výhody sa ukážu ako opodstatnené a v budúcnosti tá SEPA bude ocenená, a že naozaj priniesla nielen bankovému sektoru, ale aj klientom a podnikom viacero výhod, ktoré z ich strany budú reflektované."

Soňa Juriková:

"A ak by sme teda hovorili o tých nevýhodách, tak teoreticky tou nevýhodou je, že treba naozaj si zapamätať dlhšie číslo účtu, a práve preto, ak nás počúvate, tak teraz je ten vhodný čas, sedíte pri počítači, dajme tomu, používate internet banking, čo najviac odberateľov, čo najviac firiem, ktorým platíte často, si zadať do tých predvolených mien, že ich už tam bude, nebudete tam musieť zadávať pravidelne tie dlhé čísla účtu, ale už tam budete mať prímene nahodené, aj číslo účtu, prípadne sa zmení iba cena, alebo iba suma, ktorú máte zaplatiť. Ak platíte stabilnú sumu, tak si zadať čo najviac tých trvalých príkazov, naozaj potom sa človek nemusí o to starať, či peniaze odišli, či tam nebudem mať nejakú pokutu z omeškania, atď., čiže v tomto sa nám to naozaj uľahčí.

To je asi taká jediná nevýhoda, na ktorú ja som prišla, teda treba si zapamätať iné číslo účtu, ale to si v zásade človek môže napísať na papierik, tie výhody naozaj prevládajú, že bez ohľadu na to, či platím v rámci Slovenska, alebo zaplatím niekomu, ja neviem, v Taliansku, alebo v Nemecku, kde už mám to dieťa študujúce v zahraničí, alebo niekoho, kto potrebuje telefónny účet na zahraničné číslo zaplatiť, tak ten poplatok je rovnaký. Nebudem platiť viacej len preto, že je to v zahraničí.

A od 1. februára budúceho roku sa mení to, že sa nám končí prechodné obdobie, čiže banka už nebude automaticky konvertovať to číslo na IBAN, neurobí to za nás, doteraz to tak vždy bolo, pamätala som si stále to staré číslo, nechcelo sa mi pamätať tam na začiatok tie čísla navyše, banka to urobila za mňa, od 1. februára budúceho roku už to naozaj musím zvládnuť ako veľký človek, dospelý, sama, to je tá zmena.

A ďalšia zmena, ktorá nastane od októbra budúceho roku, čiže to bude aktuálne až koncom budúceho roku, že týmto spôsobom, Sepou, budú už platiť aj tie krajiny v Európskej únii, ktoré nepoužívajú euro, pretože SEPA - Single Euro Payments Area, tam je to Euro, že tento systém platil iba pre tie krajiny, ktoré používajú euro, plus päť ich tam bolo navyše, ak rýchlo vymenujem, tam bolo Nórsko, ktoré používa nórske koruny, Lichtenštajnsko, Monako, Švajčiarsko a San Marino. Od októbra už aj tie krajiny, ktoré sú v Európskej únii a používajú vlastnú menu, teda iné peniaze, dajme tomu, Česká republika, už aj oni budú platiť Sepou, to znamená, že tie peniaze do Česka, keď niekomu budem posielat', tak prebehnú rýchlejšie."

Rudolf Pataki:

"Áno."

Soňa Juriková:

"Tak. Tak som to zhodnotila. Máte vy ešte nejakú výhodu, nevýhodu v Sepe? Pre banky to bola nevýhoda, že teda museli zainvestovať do týchto programátorov a..."

Rudolf Pataki:

"To bola možno taká najviditeľnejšia nevýhoda, že tie prvotné investície boli značné, takže z pohľadu bankového sektora bolo nutné investovať či už ľudské zdroje, aj samozrejme značné finančné prostriedky. Ja by som vyzdvihol prácu našich komerčných bánk, alebo aj všetkých tých, čo sa podieľajú na Sepe, že ten prechod naozaj bol taký, že to Slovensko to zvládlo v stanovených termínoch, a verím, že postupom času aj obyvatelia, aj podniky ocenia toto úsilie aj uvidia v tej Sepe aj prínos z pohľadu ich vlastných platieb, alebo z ich vlastného biznisu."

Soňa Juriková:

"Napríklad aj preto, že tie peniaze nám prídu rýchlejšie, nebude už to trvať niekoľko dní, kým si to tie banky medzi sebou vykomunikujú, čo je podľa mňa perfektné, že uvidíme peniaze skôr."

Ďakujem za návštevu v štúdiu. Mojm hosťom v relácii Poradíme, vysvetlíme, bol inžinier Rudolf Pataki, vedúci oddelenia stratégie platobných systémov v Národnej banke Slovenska."